

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Štev. 168.

V Ljubljani, v četrtek, 23. julija 1903.

Letnik XXXI.

Sv. oče Leon XIII.

Smrt Leona XIII. za katoliško cerkev ni majši triumf, kakor je bilo njegovo življenje! Vzklika celo židovska »Neue Freie Presse«. Smrt papeža kaže tudi nasprotnikom cerkve, da s smrtjo nositelja papeške tiare ne izgine moč papeštva in da cerkev stoji na trdi skali, neomajano in tako ponosno, da se svet z občudovanjem klanja pred to mogočnostjo. Ob smrti Leona XIII. se vidi velikanski vpliv papeštva in ob sijajnih manifestacijah vsega sveta se skoro ne opazi onih, ki so nizki v svojem nizkem sovraštvu do svete cerkve.

Ali jim njihov srd dopušča ob teh dogodkih spoznanje, da s svojo malenkostjo svete cerkve ne bodo premagali? Ni vladarja, ob katerega mrtvaškem odru bi žalovalo toliko milijonov udanih src, kakor jih žaluje ob mrtvem Leonu XIII., ni vladarja, kateremu bi se ves svet s svojimi cesarji, kralji in knezi ob mrtvaškem odru klanjal s tolikim občudovanjem.

Tekom današnjega dne smo dobili naslednja poročila:

V Ljubljani.

V ljubljanski stolnici je imel danes slovesno črno mašo za pokojnim Leonom XIII. milostljivi stolni prošt. prelat dr. Jan. Kulavic. V mestni župni cerkvi sv. Jakoba je pel danes pri slovesni črni sv. maši za pokojnega sv. očeta vrli šentjakovski pavski zbor pod vodstvom gosp. Gerbiča prekrasni Meurer-jev Requiem op. 4 s spremljevanjem trombe. Skladba je napravila na pričuje ista mogočni vtis, kakor o priliki petindvajsetletnice Cecilijinega društva. Danes dopoludne je bila slovesna črna maša tudi v frančiškanski cerkvi. Opravi jo je nam. provinciala vlč. P. Placid Fabiani ob dvojni asistenci. Proizvajal je celi mešani zbor J. Gruberjev Requiem: op. 80.

Krščanska ženska zveza

je pisмено izrazila sožalje ob smrti svetega očeta prevzv. gosposdu knezoškofu v Gornji grad.

Sožalje Celovca.

Celovski župan cesarski svetnik Neuner je prišel včeraj v knezoškofijsko palačo, kjer je izrazil sožalje obč. sveta in prebivalstva ob smrti sv. očeta. Tudi v občinskem svetu je včeraj župan se v iskrenih besedah spominjal smrti Leona XIII.

Vsled smrti sv. očeta je včeraj v Celovcu odpadel promenadni kon-

cert in je bil dobrodelni koncert častnikov pešpolka št. 17. odpovedan. Tako v nemškonskacijalnem Celovcu! V Ljubljani pa vojaška in društvena godba prireja koncerte!

Sožalje kraljev. glavnega mesta Prage.

Dne 21. t. m. zvečer se je sošel na povabilo župana dr. Srba praški mestni svet k seji, v kateri se je župan s toplimi besedami spominjal smrti velikega Leona. Župan Srb je dejal, da smo z Leonom izgubili enega največjih in najboljših papežev. Leon je bil moč širokega obzora in prosvitljenega duha, humanist v pravem pomenu besede. V vsem njegovem delovanju se je opazala pravična ljubezen do vseh narodov; slovanskim narodom je posebe pokazal svojo naklonjenost v skrbi za združenje vseh z rimsko cerkvijo in za ohranitev slovanske liturgije, kjer se je še ohranila. V prepričanju, pravi župan, da se vsi člani mestnega sveta soudeležujejo pri globoki žalosti, ki je zadela ves katoliški svet s smrtjo sv. očeta, si izprošam dovoljenja, da smem ta izraz sožalja zabilježiti v zapisniku in ga primernim potem sporočiti kardinalu Škrbenskemu. Navzoči člani so z dvignjenjem s sedežev pritrdili županovim besedam. Konečno je župan naznanil, da je naročil, da se z vseh mestnih cerkva in poslopij razobesijo žalne zastave.

Smrt sv. očeta in Lvov.

V Lvovu je napravila novica o smrti papeža Leona XIII. v vseh slojih prebivalstva največji utis. Z mestne hiše, s palače deželnega odbora in mnogih drugih poslopij vihrajo črne zastave. Deželni odbor je sklenil odposlati dunajski nunciatu sožalno brzojavko, v kateri se izraža velika žalost poljskega in maloruskega prebivalstva. V današnji izredni seji občinskega sveta se je spominjal prvi podpredsednik Michalski v toplih besedah Leona XIII in zlasti povdarjal, da poljski narod izgubi v umrlem papežu milostnega zaščitnika, zagovornika in dobrotnika. Občinski svet je izrazil svoje sožalje ter je določil ob vsaki obletnici papeževe smrti štirim mestnim delavcem podariti po 50 K.

Krščanski socialci.

Katoliški kazino v Inomostu je priredil številno obiskano žalno slovesnost za papežem Leonom. Govorilo je več oseb, med njimi profesor Malfatti, zelo navdušeno o žalosti in udanosti napram velikemu Leonu.

Krščansko-socialna zveza v državnem zboru

je odposlala kardinalu Oreglia sledečo sožalno brzojavko:

Z globoko žalostjo je kršč.-soc. zveza avstrijskega drž. zbora izvedela tužno vest o smrti Njega Svetosti papeža Leona XIII. Občudujoč se spominja kršč.-soc. zveza visokih čednostij med več kot 25letnim pontifikatom Njega Svetosti, njegovih obširnih predpisov v vseh panogah krščanskega življenja in krščanske družbe, zlasti njegove tako ljubeznipolne skrbi za delavske stanove. Ob krsti Njegove Svetosti obljublja kršč.-socialna zveza, da hoče delovati v duhu blagoslovaplnih nauk. Podp. dr. Karol Lueger, načelnik; dr. Richard Weiskirchner, zapisnikar.

Dunajski župan dr. Lueger

je odposlal na bivšega državnega tajnika Rampollo sožalno brzojavko s sledečo vsebino:

»Njega Svetost papež Leon XIII. je preminol. Njegova smrt napolnjuje z globoko žalostjo srca vernikov. Najglobljo tugo pa občutijo oni, ki so imeli srečo v bližini k večnemu počitku odšlega živeti in vdeleževati se skrbi in zmagoslavja poglavarja sv. cerkve. Vaša Eminenca naj blagovoli sprejeti kot mnogoletni državni tajnik Nj. Svetosti moje najiskreneje sožalje.«

Druga sožalja.

Dunaj. Tudi včeraj je dospelo na dunajsko nuncijaturo mnogo sožalnih brzojavk. Med istimi je brzojavka nadvojvode Karola Stefana, njegovega sina Leva, kateremu je bil papež krstni boter, kakor tudi od družih nadvojvod in visokih oseb.

Pariz. Francoska republika bo zastopana po poslaniku pri Vatikanu. Predsednik Loubet odpošlje v Rim kot svoja zastopnika dva častnika svojega dvora.

Iz Madrida

se poroča: Smrt papeža je napravila tu globok vtisek. Časopisje prinaša obširna poročila. Ko je kralj Alfonz dobil vest o papeževi smrti, peljal se je sam takoj v nuncijaturo, kjer je izrazil svoje sožalje. Tudi ministri so posnemali kraljev vzgled. Vlada priredi žalobno slavnost. Vse druge slavnosti so odpovedane.

V Rimu in laška mesta.

Glavno mesto Italije, Rim, je zavito v žalost. Velika večina prodajalnic je zaprta. Cerkve so napolnjene

vernega ljudstva. Na trgu sv. Petra je vedno nad 20.000 ljudi. Tudi v drugih laških mestih so zaprte mnoge prodajalne. V Milanu je celo revolucionarni list »Secolo« izšel s črnim robom.

Isreki Leona XIII. na smrtni postelji.

Nekateri listi poročajo, da je sv. oče nekaj ur pred svojo smrtjo dejal dr. Lapponiju: »Ne varajte me! Jaz vidim smrt pred svojimi očmi. Tudi Mazzoni ni miren, ima sicer mnogo dobrih besedi, a njegov obraz izdaja, kar zamože njegova usna. Kaj sta tako dolgo govorila po konzultaciji?« Časih je sv. oče mej agonije zašepetal: »Lapponi, jaz zelo trpim«. Nekaj trenutkov pred smrtjo je še šepetal neko molitev. Pogledal je Lapponija in umrl.

Prenos trupla sv. očeta v cerkev sv. Petra.

Včeraj ob 8. uri zvečer so slovesno prenesli truplo sv. očeta iz prestolne dvorane v cerkev sv. Petra. V cerkvi in na trgu sv. Petra so napravljene barijere, da se tako spravi v red naval občinstva. Za prenos trupla v cerkev sv. Petra so včeraj popoldne truplo oblekli v pontifikalno obleko. Navzoči so bili pri tem dejanju kardinal kamerlengo, kardinal diakon, sorodniki umrlega, papeževi ceremonijarji in dvorni dostojanstveniki. Na rokah ima sv. oče bele rokavice, na srednjem prstu dragocen prstan, na nogah rudeče sandale, na glavi srebrno mitro, v rokah drži križ.

Kako so mazilili truplo sv. očeta.

Zdravniki so najprej slekli truplo in je omili. Potem so večkrat injektirali vanje posebno tekočino. Ko so izvršili injekcije, so truplo odprli ter vzeli iz njega ves drob. V pljučni mreni so našli en liter bele tekočine, kar priča, da je bila dijagnoza dra. Lapponija in dra. Mazzonija prava.

Prsna in trebušna praznosta sti bili na to napolnjeni z drobno zmetim ogljem in bombaževino namočeno v formalini, v peru vijanskem balzamu, v belzoinu in v raznih dišečih tvarinah. Zatem so zdravniki zopet zašili truplo.

Slednjič so zdravniki povili roke, noge in vse truplo s povoji, namočenimi v antiseptičnih tvarinah, tako, da je truplo ne samo inbalzamirano, marveč popolnoma mumificirano.

Ko so dovršili to operacijo — ki je trajala celih pet ur — so zdravniki zopet oblekli truplo in je položili na mrtvaško posteljo.

Drob je bil shranjen v veliko kristalno vazo polno nalašč za to pripravljene tekočine. Vaza je bila zaprta in zapečatena v pričo enega apostolskega notarja, a potem je bila prenešana — kakor zahteva predpis — v podzemlje vatikanske bazilike in tu postavljena poleg one, v kateri se hrani drob papeža Pija IX.

Odtis papeževega obraza.

Kipar Grilli, vodja vatikanskih muzejev, je na ukaz kamerlenga kardinala Oreglia napravil v kredu odtis obraza in desne roke pokojnega papeža. Ta dva odtisa bosta služila v to, da kipar Grilli naredi glavo

in roko Leona XIII., kateri bosti potem hranjeni v vatikanskem muzeju.

Priprave za konklave.

Dunaj. Imenovanje monsignora del Vala tajnikom konklave v tukajšnji papeževi nuncijaturi ni nič presenetljivo, ker je bilo tu znano, da je ta mladi duhovnik bil Leonu XIII. posebno priljubljen. Sv. oče ga je hotel na mesto Talianijevo poslati kot nuncija na Dunaj. Novi papež ga bo skoro gotovo imenoval kardinalom. Skoro gotovo je bil izvoljen del Val tajnikom konklave valed izrecne želje Leona XIII.

Rim. Poročila, da je bila izvolitev monsignora Mery del Vala, predsednika akademije cerkvenih umetnosti, tajnikom konklave naperjena proti kardinalu Rampolli, nikakor niso resnična. Obratno je pa pravi triumf kardinala Rampolla, ker je bil Mery del Val Rampollov kandidat. Listi pišejo, da bo novi papež ali kardinal Rampolla ali pa kardinal Oreglia.

Rim. Včeraj se je predstavil kardinalu kamerlengu častniški zbor papeževih vojskih čet. Meč častniki je bil grof Kamilo Pecci, poveljnik nobelgarde. Kardinal Oreglia je stopil k Pecciju in ga jokaje objel. Iz tega se razvidi, kako napačna so bila poročila izvestnih listov, da bi bil Oreglia s sorodniki Leona XIII. razprt. Včeraj je imel kardinal Oreglia opetovano daljše pogovore s kardinalom Rampolla in kardinalom Serafi. Vannutelijem.

Rim. V kongregaciji kardinalov je bil strt ribičev prstan in prelomljeni papeževi pečati.

Rim. Mery del Vall je Spanec, star je 38 let. Ker bo skoro gotovo imenovan kardinalom, ne bo prišel, kakor je bilo namerjavano, na Dunaj za nuncija. Nuncij na Dunaju postane valed tega skoro gotovo bruseljski nuncij Granito Belmonte.

Rim. Včeraj se je vršila druga kongregacija. Msgr. del Valle je na povelje kardinala Oreglia prebral kondolenčne brzojavke in odgovore nanje. Kongregacija je potrdila dosedanje načelnike vatikanskih uradov v njihovih poslih. Kongregacija je soglasno sklenila, da se vrši konklave v Vatikanu, in je določila kardinala, ki imajo izvrševati priprave. Končno je prebral kamerlengo oporočko Leona XIII.

Razna poročila.

Dunaj. Vsa sredina cerkve sv. Stefana od oltarja do vrat je odeta v črno. Okolu mrtvaškega odra na sredini cerkve gori 300 sveč.

Rim. Vest o papeževi smrti je za laško vladno izročil civilno oblečen poročnik papeževega orožništva v pisarni italijanske policije, odkoder jo je policijski inspektor sporočil vladi.

Rim. Zagotavlja se, da so bile zadnje besede sv. očeta, predno je izdihnil: »L' ultimo vale . . . la chiesa!« (Moj zadnji pozdrav . . . cerkev!)

Rim. Vazo z osrčjem Leona XIII. so vzdali v bližini posode, v kateri je osrčje Gregorja XVI.

Ismišljevanja in ugibanja.

Rim. Izvenvaticanski listi pišejo, da bo skoro gotovo novi papež kardinal Oreglia,

in utemeljujejo to svoje ugibanje s tem, da ni mej njim in kardinalom Rampola nobene nesporazumljenosti več. Tudi one ostriši, o kateri se je toliko pisalo, nihče ne opaža, kdor pride z njim v dotiko.

Ismišljevanja.

C. kr. korespondenčni urad na Dunaju poslal je listom naslednjo brzojavko: Ako se sme verjeti poročilom »Tribune« in »Capitano« je kardinal Oreglia monsignora Mazzolinija, ljubljence Leona XIII. siloma spodil iz Vatikana in sicer, kakor se čuje, radi tega, ker je zakrivil razna nedelikatna dejanja. Konzistorij kardinalov je baje (!) uničil bule Leona XIII., ki so za konklave imele neudobne predpise. Med kardinalom Oreglia in kardinalom Rampolla je valed nasprotstev njunih značajev in temperamenta sedaj odkrit boj. Ta nekoliko fantastično se glaseča poročila od merodajne vatikanske strani odločno zanikujejo. Kakor se čuje, bo monsg. Mazzolini tožil povzročitelja teh vesti radi obrekovanja. — Mi tudi mislimo, da na vseh takih poročilih nič ni, škandal pa je za c. kr. korespondenčni urad, da taka lažnjiva poročila toliko upošteva, da jih uradno razglaš. Iz Rima smo dobili poročilo, da so včeraj kardinal Oreglia, monsg. Mazzolini in monsg. Angeli skupno opravljali razna opravila.

Obredi pri papeževem pogrebu.

Po maziljenju papeževega trupla, ki se izvrši vselej 24 ur po smrti, pokopljejo drobje v cerkvi sv. Vincencija in Anastazina v Trevi, ki je papeževa župna cerkev, maziljeno truplo pa polože na paradno posteljo in dovolijo vernikom vstop. Grob ad hoc v zgoraj imenovani cerkvi je dal napraviti papež Benedikt XIV. — Truplo samo so zadnja stoletja sem pokopavali v stolnici sv. Petra. Ob večernem mraku tretjega dne preneso truplo v sikstinsko kapelo, kjer se, oblečeno v popolno papeško opravo, zopet izpostavi na paradni postelji. V jutru naslednjega dne se zbero ondi kardinali in duhovščina stolnice, peveci zapoje: »Subvenite sancti« in eden starejših kanonikov moli »Pater noster« ter poškropi mrliča z blagoslovljeno vodo. Nato se razvije spreved v cerkev sv. Petra. Udeleži se ga vsa duhovščina te cerkve s križem in gorečimi svečami; osem kanonikov drži robove mrtvaškega prta. Truplo spremljajo vsi kardinali. V cerkveni ladiji se odmoli »absolutio«. Kardinali se oddaljijo, papežovo truplo pa preneso v kapelo najsvetejšega zakramenta in polože tako, da pridejo noge izvan ograje, ki obdaja mrtvaški oder.

Na večer tega dne se kardinali podajo v to kapelo. Po odpetem »miserere« preneso mrtvega papeža v nasproti ležečo kapelo. Tu odmoli eden nadškofov »absolutio«, na kar polože truplo v prvo rakev iz cipresnega lesa. V vznožje polože mošnjček, v katerem so zopet trije drugi ter v vsakem toliko zlatih oziroma srebrnih in bakrenih novcev, kolikor let je pokojni vladal. Obraz pokrijejo z belo tandico, ostalo truplo pa z odejo iz rudečega hermelina. Ko je ta rakev zaprta, jo polože v svinčeno, ki nosi navaden napis in grb umrlega papeža. To rakev zapečati kardinal - kamerlengo, na kar jo polože v tretjo leseno.

Mej temi obredi pojo papeževi pevci Antiphonium Ingridiatur in psalm Quemadmodum desiderat, sodne osebe pa sestavijo zapisnik o polaganju trupla v trojno rakev. Nato neso rakev v dolbino nad vrati, ki vodi v oblačilno sobo papeževih pevcev neposredno na desni poleg korne kapele, kjer se je vršil obred. Tu ostane papežovo truplo, dokler mu ne napravijo mavzoleja ali pa do smrti naslednjega papeža, kateremu se mora napraviti prostor. Če je pa pokojnik odredil kaj drugega o pogrebu, se sme truplo definitivno položiti k večnemu počitku še le po preteku enega leta.

Tretji dan po papeževi smrti, torej na dan prenosa trupla v sikstinsko kapelo, se prične žalne devetdnevnice. V teh dneh opravi en kardinal ob prisotnosti drugih slovesno sv. mašo za pokojnika. Deveti dan je po sv. maši obhod kardinalov okolu »Castrium doloris«, mrtvaškega odra. Pogrebni obred se završi z zadnjim slovesnim »Requiescat in pace, Amen.«

O imenih dosedanjih papežev.

Na prestol sv. Petra izvoljeni kardinali odlože, kot znano, svoja krstna imena in si nadenejo posebno papeško ime. To navado je upeljal papež Ivan XII, ki je vladal od l. 956—964. Papež z izvolitvijo jenja biti zasebnik in tudi Izveličar je dal prvemu papežu ime Peter. Pri 263 papežih od sv. Petra do Leona XIII. nahajamo skupno 81 raznih imen. 37 imen se večkrat ponavlja, 24 jih pa najdemo le enkrat. Največ papežev je sprejelo ime Ivan, in sicer 23, Gregorjev je bilo 16, Klementov 15, Benediktov 14, po 13 Inocencijev in Leonov, 10 Stefanov, po 9 Bonifacijev in Pijejev, po 8 Urbanov in Aleksandrov, 6 je bilo Hadrijanov, po 5 Nikolajev, Pavlov, Sikstov in Celestinov, po 4 Anastaziji, Evgeni, Feliksi, Honoriji in Sergiji, dalje po 3 Martini, Kaliksti, Juliji in Viktoriji, po 2 Adeodat, Agapit, Damaz, Donus, Gelazij, Marcellus, Martinus, Paschalis, Pelagij, Silvester in Teodor. 129 papežev po Ivanu XII. je si torej izvolilo skupno 31 imen.

Razlogi, da so posamni papeži nadeli si različna imena, so mnogoteri. O Leonu XIII. poročajo, da si je nadel ime Leona v spomin na Leona XI., od katerega je v prvi mladosti prejel mnogo dobrot, kardinal Fabius Chigi se je nazval Aleksander v častni spomin na svojega sienskega sorojaka Aleksandra III. Hadrijan VI. in Marcol II. sta si pa pridržala krstni imeni. Imena Peter si pa ni nadel noben papež, četudi je prejel to ime pri sv. krstu; mei poslednjimi so bili: Benedikt III., Ivan XXI., Klemen VI., Gregor XI., Bonifacij IX. ter Aleksander V. in VIII.

Prerokovanje sv. Malahija o papežih.

Sv. Malahija našteva najvišje cerkvene glavarje in prideva vsakemu papežu neko znamenje, neko simbolično ime, katero nam kaže, kakšen da bo dotični papež, ali v kakih razmerah bo živel in vladal. On pričinja svoje prerokovanje z letom 1143 in s papežem Celestinom II.; za njim nam jih našteva še deset. Poslednjega imenuje Petra Rimskega. Oglejmo si sedaj nekoliko imena ali znamenja, katera je sv. Malahija poslednjim papežem pred nami dal. in vi-

Dalje v prilogi.

LISTEK.

Konklave.

»Conclave« se imenuje poslopje, ki je v svrhu izvolitve papeža za kardinala nalašč prirejeno in skrbno zaprto; imenuje se pa v prenešenem pomenu tako tudi zbor kardinalov, ki se v ta namen snidejo. Ze včeraj smo omenili, da so se ob smrti Klemena IV., ki je umrl v Viterbu, kardinali zbrali v istem mestu k volitvi; toda skozi 33 mesecev se niso mogli zediniti na kako osebo. Tedaj se je poslužil mestni župan viterbski izrednega sredstva: zaprl jih je ob kruhu in vodi v posebno poslopje, dokler ne izvolijo papeža. Ta neprostovoljna, stroga klavzura je imela izvrsten vspeh: kardinali so se hitro zedinili in izbrali izbornega papeža Gregorja I., ki je prištet blaženim. Kar je viterbski župan samovoljno ukrenil, to je Gregor X. na II. obdnem zboru lionskem naravnost ukazal; njegovi nasledniki so ta način volitve še podrobneje uredili.

Po teh določitih je kraj konklava vedno v mestu, kjer je papež umrl. Če umrje v Rimu, določi kardinalski kolegij palačo, v kateri se ima vršiti konklave. Volitve papežev od Leona XII. do Pija IX. so se vršile v kvirinalu; prejšnje (od l. 1303) in poslednja Leona XIII. v Vatikanu. Pri tej poslednji se je vsa stvar vršila tako-le:

Prvič je bilo treba prostore v apostolski

palači prirediti v manjša stanovanja za posamezne kardinala, njihove konklaviste (duhovnike spremljevalce) in služabnike; drugič rabljene dvore, nadstropja in kapele z zazidanjem dobro odločiti od zunanjega sveta. Vsa ta dela je izvršil stavbenik Vinc. Martinucci v teku 9 dni in noči s pomočjo 523 zidarjev in drugih delavcev. Vsa adaptacija vatikanske palače za konklave je stala 57 tisoč 871 67 italijanskih lir; prireditve sikstinske kapele pa, v kateri so se brale črne maše in se vršila glasovanja, pa še posebej 19.961 30 lir.

Razn je omenjenih oseb — kardinalov, konklavistov, služabnikov — so bili v konklave sprejeti: zakristan vatikanski s tremi pomočniki, tajnik svetega kolegija s svojim uradništvom in služabništvom, več ceremonijarjev, dva zdravnika, en kirurg in en lekarnar, štirje brivci, po en mizar, ključavničar, kovač in steklar, dva kuharja-šefa, štiri kuharji in sedem podkuharjev, trije nadzorniki in 21 raznih služabnikov. Zvečer ob 3/8. uri dne 18. februarja so konklave slovesno zaprli, ko se je poprej kardinal kamerlengo osebno prepričal, da se nikjer več ne nahaja nobena oseba, ki ne spada v konklave. Ta konklave Leona XIII. je bil najbolje obiskani izmed vseh, kar jih je bilo dozdaj. Od 64 takrat živčih kardinalov jih je bilo 60 takoj na mestu. Dva sta bila zelo bolna (Dublin in Rennes): patrijarh lizabonski je došel zvečer 19. februarja in je stopil v konklave, in kardinal novijorski,

Mac Closkey, je došel še le po končani volitvi.

Poprej je bila navada (še pri volitvi Pija IX.), da so kardinalom in njihovim spremljevalcem hrano posebej v konklave nosili; sprejemali so jo skozi posebno okno, ki se je sukalo, tako da ni bilo mogoče pri tej priliki obdehati z zunanjim svetom; tudi je morala posebna straža paziti, da se pri tej priložnosti niso utihotapila kaka pisma itd. Pri zadnji Leonovi volitvi pa se je vpe-ljala skupna kuhinja v pritličju. Kardinalom so nosili hrano v njihove celice, drugi udeležniki konklava pa so obedovali pri ločenih mizah skupno (konklavisti, služabniki, roko-delci itd.)

Kakor ravnokar poročajo časniki, so za bodočo volitev po naročilu kardinala kamerlenga Oreglia vatikanski arhitekti že pričeli z adaptacijskimi deli za konklave. V Damazovem dvoru bodo vsa vrata zazidana, da se tako ločijo kardinali od ostalega mesta. V Vatikanu bodo pripravljenih 65 stanovanj z dvema ali tremi sobami za kardinala, njihove konklaviste in služabnike. Obedovali bodo skupno. V »sala ducale« in v »Capella Paolina« bodo prirejene oltarji, na katerih bodo darovali v konklave zaprti kardinali sv. maše. Glavne seje kardinalov bodo pa zjutraj in zvečer v sikstinski kapeli. Da arhitekti vse to izvrše, imajo na razpolago 600 delavcev, ki bodo delali skozi deset dni.

Ko je vse pripravljeno in je umrl papež pokopan, se konklave začne. (Listi

poročajo, da se sedanji konklave začne 1. avgusta.) Kardinali se zbero v Vatikanu, ko so poprej opravili sv. spoved in obhajilo; kardinal-dekan bere sv. mašo de Spiritu Sancto, drug prelat pozove visoke volivce v posebnem latinskem nagovoru, naj izvolijo najvrednejšega izmed sebe za namestnika Kristusovega, in potem gre do kardinali v slovesnem sprevedu paroma, pojoč Veni Creator etc. v konklave, in nato v sikstinsko kapelo, kjer se jim prebero bule, tičeče se volivnega reda, in kardinali prisežejo nanje. Konklavisti pa se zaprisežejo, da bodo o vsem, kar se bo godilo v konklavu, strogo molčali.

Volitev se vrši navadno z glasovanjem po listkih; potrebna pa je za izvolitev dvetretjinska večina navzočih. Izreden način je volitev po inspiraciji ali adoraciji, t. j. če vsi kardinali soglasno enega izmed sebe pozdravijo kot papeža. Redka je volitev po kompromisu, ako sv. kolegij enemu ali več kardinalom naroči, naj v imenu vseh izvoli papeža.

Ako se volitev vrši z glasovanjem po listkih, se zbirajo kardinali dvakrat na dan, zjutraj in zvečer, toliko časa, dokler se za eno ime ne doseže dvetretjinska večina.

Glasovnica ima zgoraj napis: »Ego N. Card. N.« (Jaz N. kardinal N.), na spodnjem koncu pa mora vsak kardinal zapisati kako geslo in dostaviti številko, ki jo je dobil od voditeljev konklava. Na sredi

deli bomo, da se jim njegova znamenja res prilagajajo.

Perigrinus apostolicus. Apo-
stolski potnik. To znamenje ali ime je dal
Piju VI. In res poprej so bivali papeži vedno
v Rimu; Pij VI. pa je mnogo po svetu po-
toval. Leta 1782 je šel k cesarju Jožefu na
Dunaj. Leta 1798 pa je moral iti v Flo-
renco in od tod na Francosko, kjer je tudi
umrl.

Aquila rapax Roparski orel. S
tem imenom je dobro označen čas vladanja
Pija VII. Kajti v tem času je francoski cesar
Napoleon kakor roparski orel, katerega je
privzel tudi v svoj grb, vse kralje oropal
njihovih dežel in kron, in tudi papeža Pija
VII. je bil zgrabil s svojimi kremplji in ga
odnesel na Francosko.

Canis et coluber. Pes in kača.
Po svetem pismu pomeni pes zvestoba, in
kača modrost. Ti dve lastnosti, zvestoba in
modrost, pa je imel Leon XII. že kot kar-
dinal, in je bil zaradi tega izbran za vse
važnejše posle.

Vir religios. Pobožni mož. Pij
VIII. je bil res pobožen mož. Poldrugo uro
je molil, preden je prevzel čast Kristusovega
namestnika, in brž po tem je razdelil vse
svoje premoženje med reveže.

De balneis Hetruriae. Iz et-
rurskih toplic. Za časa vladanja Gregorija
XVI. začeli so brezverski učenjaki in nara-
voslovci svoje glave vzdigovati in svoje krive
nauke trositi. Napovedali so bili velik shod
vseh učenjakov v Etrurskih toplicah v Pizi.
Gregor XVI. je prepovedal katoliškim uče-
njakom, udeležiti se tega zbora.

Crux de cruce. Križ od križa.
Znano je, kak velik križ je naložil kralj
Viktor Emanuel našemu nepozabnemu Piju
IX. Kralji savojski ali piemonteški pa imajo
v svojem grbu in na zastavi — križ. Tedaj
je bil papežu križ naložen od križa pijemont-
skega in Piju IX. se po pravici prilaga pri-
slovica križ od križa.

Lumen de coelo. Luč na nebu.
To znamenje je dal sv. Malahija sedanjemu
papežu Leonu XIII. in pomen njegov razla-
gale so že sedaj rimske novine, da si nam
ga bo še le poznejša zgodovina prav tolma-
čila. Papež Leon XIII. je namreč potomec
stare plemenite rimske rodbine, ki ima v
svojem grbu repato zvezdo (luč na nebu.)

Za sedanjim papežem Leonom XIII. ome-
nja jih sv. Malahija še deset. Znamenja imajo
slednja:

1. Ignis ardens. Goreč ogenj.
2. Religio depopulata. Vera pokončana.
3. Fides intrepida. Neustrašena vera.
4. Pastor angelicus. Angeljski pastir.
5. Pastor et nauta. Pastir in mornar.
6. Flos florum. Cvetlica vseh svetlic.
7. De medietate lunae. Izmed polu-
meseca.
8. De labore solis. O mrknjenji solnca.
9. Gloria olivae. Cast oljke.
10. In persecutione extrema sanctae
romanae ecclesiae sedebit Petrus Romanus
qui pascet oves in multis tribulationibus.
Quibus transactis civitas septuaginta diruetur
et iudex tremendus iudicabit populum suum.
— V poslednjem preganjanju svete rimske
cerkve bo vladal Peter Rimski, ki bo pasel

glasovnice pa se zapiše ime kardinala, kate-
rega kdo voli: Ego Cardinalis N.
eligo in Summum Pontificem
R. D. meum D. Card. N. (Jaz kardinal
N. volim za papeža gosp. kardinala N.) Nato
se gornji in spodnji rob glasovnice tako na
znotraj zganeta in zapečatita, da je ime vo-
liva in njegovo geslo zakrito; vidi se torej
samo ime tistega, ki ga kdo voli. Pečatov
kardinali ne smejo rabiti s svojim imenom,
temveč kake druge. Glasovnice polagajo kar-
dinali posamezno v kelih, ki stoji na oltarju
ter obenem prisegajo, da so volili tistega,
katerega smatrajo za najspodobnejšega. Nihče
ne more dati glasu samemu sebi. Če je kak
kardinal bolan, prinese iz njegove celice do-
tično glasovnico posebni infirmariji. Ko so
vse glasovnice oddane, jih skrutatorji vza-
mejo iz keliha, prebero in nanizajo na nit;
potem se rezultat konstatira. Ako nihče ni
dobil dveh tretjin glasov, lahko nastopi
accus, to se pravi, vaak kardinal, ki je
dobil kak glas, ga sme odstopiti drugemu in
mu tako pomagati do zadostne dvetretjinske
večine. To se izvrši po posebnih listkih. Ako
kdo ne mara svojih glasov prepustiti dru-
gemu, zapiše na listek: Neminus — (no-
benemu). Če se vkljub temu ni dobila dve-
tretjinska večina, se glasovnice, zganene in
zapečatene, sežgo. Primeša se jim nekoliko
vlažnega sena; temni dim, ki se pri tem
kadi skozi poseben, Rimljanom dobro znani
dimnik, naznanja, da je bila volitev brez-
vapešna.

(Konec prih.)

ovčice v velikih težavah. Ko bodo te pre-
stane, razdejan bo mesto na sedmerih gri-
dih (Rim), in strašni sodnik bo sodil svoje
ljudstvo.

Nekateri te besede tako razlagajo, da se
bode ta papež imenoval Peter II. in da bo
tedaj konec sveta. Tega pa Malahija ne trdi.
On pravi, da bo deseti papež Peter Rimski,
kateremu bo, morda preden papež postane,
ime Peter.

Kot papež pa se zamore lahko imeno-
vati tudi drugači. Dalje pravi sv. Malahija,
da bo tedaj razdejano rimsko mesto in da
bo strašni sodnik sodil svoje ljudstvo. Pa tudi
tega ni treba ravno razlagati, da bo tedaj
konec sveta. Malahija le pravi, da bo tedaj
rimsko mesto razdejan in se bo sodba božja
vršila nad njegovim prebivalstvom, ne da bi
bila vesoljna sodba. Opominjamo le na mesto
Jeruzalemsko, ki je bilo tudi razdejan, ko
je bila mera hudobije prebivalcev njegovih
napolnjena in je Bog na strašen način sodil
to mesto in svoje ljudstvo, (t. j. judovsko
ljudstvo). Nekaj enakega čaka po Malahiju
rimsko mesto, ki bo razdejan in ob kateri
priliki se bo strašna sodba božja razodevala
nad njegovim (t. j. krščanskim) ljudstvom v
Rimu in na Italijanskem, kakor nekdanj Je-
ruzalemski in ljudstvom judovskim. Ni pa
ravno potrebno, da bi bilo tedaj konec sveta
in da bi bil Peter Rimski zadnji papež; on
bi bil po tej naši razlagi pač zadnji papež v
Rimu, ki bi bil tedaj razdejan, za njim pa
zamore svet še dolgo ostati in rimski papeži
bi vladali potem kje drugje, kakor nas zgo-
dovina uči, da so skozi 70 let (1305—1376)
papeži že bivali v Avignonu na Francoskem.
Kar nas v tej razlagi vtrjuje, so besede Je-
zusove: »Za tisti dan (vesoljne sodbe) ne ve
nihče, še angeli v nebesih ne, ampak le Oče
sam.« (Mat. 24. 36.)

Češka zmaga v Hranicah.

Pri občinskih volitvah v moravskem
mestu Hranice (Mor. Belacerkev) so zmagali,
kot smo včeraj na kratko omenili, češki
kandidatje.

Uprava mesta Hranice je prešla iz nem-
ških v češke roke. Hranice so mesteca, ki
šteje do 8000 duš. Boj zato mesto je zna-
čilen za ves boj na Moravskem med Nemci
in Čehi. Ravno na Moravskem je avstrijski
zistem postavil razmerje na glavo. V tej
deželi, v kateri je vsaj 70 odstotkov Čehov,
so bili Nemci gospodarji! In tudi danes še
imajo politično premoč. Vzlasti pa je zistem
deloval na to, da se je ohranjalo nemško
gospodstvo tudi po celi vrsti mest z veli-
kimi češkimi večinami. Tako so tudi mesto
Hranice. Ali po zaslugi uzorne organizacije
Čehov padajo ta mesta v zadnjih letih eno
za drugim v češke roke. Čehi so ohranili
posebno pozornost na to, da so se usposo-
bili za vsepeh gospodarski kon-
kurenčni boj? Naravna posledica temu
je bila, da jim je naraščalo število volilcev
pri občinskih volitvah. Vzglede moravskih
Čehov bode v pouk tudi nam Slovencem ob
periferiji. Na Stajarskem, kjer so po mestu
slične razmere, naj si zapomnimo naši rojaki,
da nemške oaze morajo pasti v naše roke,
ako se naravnim narodnostnim odnošajem
pridruži energično svojega cilja srestno si
dosledno delo na polju gospodarske moči.
V tem znamenju moramo zmagati tudi mi.
Z gospodarskim osamosvojenjem drobijo
moravski Čehi en člen za drugim v verigi
nemškega nenaravnega nadvladja. To treba
povdarjati, ker bodo Nemci sedaj kričali o
kršenju »posestnega stanja« in o agresiv-
nosti Čehov. To kričanje nas mora puščati
hladne, ker vemo, da je to, kar imenujejo
nemško posestno stanje, naša last. Ugrab-
ljena nam potom nasilja. Tudi v Hranicah
ne smemo govoriti o kakem prisvojenju
ampak edino le o pridobitvi starih pravic.
Kar je bilo ugrabljeno, mora se vrniti za-
konitim lastnikom!

Razpor mej Körberjem in Khuen- Hedervaryjem?

Lvovsko »Slovo Polskie« objavlja zelo
zanimivo vest o nekem navstalestem razporu
med obema kabinetnima načelnikoma. V av-
strijskem vladnem časopisu ostro napadajo
ogrškega ministerskega predsednika in tr-
dijo, da obstoji mej obema ostro osebno na-
sprotstvo, ki mu je iskati izvora v naslednji
okolnosti: Grof Khuen je protestiral proti
sostavi cesarjevega lastnoročnega pisma, ka-
koršno je želel imeti dr. Körber. Gre se
neki za ono pismo, ki je je prejel ob za-
časnih rešitvi krize. Po tem protestu je baje
Körber politički kompromitiran, ker ima ce-
sarjevo besedilo drugo vsebino, kot jo je
napovedalo uradno časopisje. — Koliko je
na tej vesti resnice, se doslej še ne da do-
gnati.

Srbija in Bolgarija.

»Edinost« piše: Tako veselih sprememb
v razvoju jugoslovanskih narodov, kakor se
sedaj kar zaporedoma vrstijo, ne mogel bi
si bil pričakovati niti največji slovanski op-
timist. Poleg vseh drugih že znanih ugodnih
vesti o jugoslovanskem gibanju vzradostili

so nas danes beligradski listi z vestjo o zbli-
ževanju med Srbi in Bolgari. — Gotovo je
vsem onim, ki se zanimajo za razmere na
Balkanu, še v živem spominu bolgarsko-
srbska vojna, katero je izzval nesrečni kralj
Milan, da bi si z eventuelno zmago nad —
bratskim narodom, zopet pridobil izgubljene
simpatije svojega naroda. Naravna posledica
te vojne je bilo seveda sovraštvo med Srbi
in Bolgari. Po spremembi v Srbiji pa je to
sovrastvo že popolnoma izginilo in oba
bratska slovanska naroda sta se začela zbli-
ževati. — Kakor nam zatrjuje beligradski
»Ustavna Srbija«, so vsi bolgarski listi jako
zadovoljni s postopanjem kralja Petra I. in
pišejo zelo simpatično o vsem, kar se do-
gaja za časa nove dobe v Srbiji.

Te vesti navdajajo nas z novimi upi in
vsakemu Slovanu mora srce trepetati od ra-
dosti, ko vidi v bratski slogi vse jugoslo-
vanske narode od Triglava do Soluna in
Črnega morja: Slovence, Hrvate, Srbe in
Bolgare.

0 odstopu Silvelovega kabineta

poročajo španski listi naslednje podrobnosti:
Odstop tega kabineta so pričakovali že dalj
časa. Veliki načrt, ki ga je v svrhu preos-
nove španske mornarice izdelal prejšnji mor-
nariški minister in ki bi zahteval ogromno
svoto 800 milijonov pezeta, je zadel ob naj-
silnejši odpor po vsej deželi, posebno pa v
krogu konservativne stranke. Ko se je v
zbornici izjavil proti načrtu tudi zborniški
predsednik Villaverde, je bilo že dognano,
da je načrt mrtvorojeno dete. Seveda je imel
pri tem Silvelov kabinet najboljšo voljo.
Španijo je hotel dvigniti zopet na ono vi-
šino, ki bi jo vsposobljala za zvezo z dru-
gimi državami, posebno s Francijo, kar bi
bilo v prvi vrsti v prilog marokanskemu
vprašanju. In res je Silvela, morda v nadi
na zmago v zbornici, res že sklenil pogodbo
s Francijo, katere vsebina sicer še ni znana,
kakor se tudi ne ve, če bo Francija še za-
dovoljna z zaveznico brez preosnovane mor-
narice, ter je o tej zvezi že govoril na
shodu v petek pred demisijsko. Če se mu je
ta načrt res posrečil, si je Silvela stekel za
Španijo obilo zaslug, vključno temu, da je
moral iti.

Iz brzojavk.

Sestanek državnega zbora.
V dunajskih parlamentarnih krogih se po-
roča, da se državni zbor snide
konec septembra, če se na Ogr-
skem ne pojavijo novi zapletaji. — Po-
ložaj na Ogrskem. V včerajnji seji
zbornice je posegel v razpravo grof Apponyi.
Govoril je dve in pol ure. Vlado je izrazil
zaupanje ter se izjavil proti obstrukciji ter
prezgodnjim zahtevam opozicije. Na njegov
govor se še povrnemo. — Knez Adam
Sapieha. Predvčeraj je umrl v Rei-
chenhallu knez Adam Sapieha, člen gospod-
ske zbornice. Rojen je bil dne 4. decembra
l. 1828 in je svoj čas igral važno ulogo v
političnem življenju. — Razprava o
carinskem tarifu še ni dognana. Trgov.
minister Call se je v spremstvu
seke načelnikov Stibrala in Röss-
lerja ter minister. tajnika Seidlerja
podal v Budimpešto, da z ogrsko vlado do-
žene nekatere nerešene difference v carinskem
tarifu, ki jih še ni rešil carinski odsek. —
Portfelj pravosodnega mi-
nistra prevzame baje rad posl. Der-
schatta. Tako je baje naznanil Koer-
berju. — Vpokojenje srbskih
poslanikov. Vpokojeni so bil te dni
naslednji srbski poslaniki: Mijatović v
Londonu, Bosković v Parizu, Niko-
lajević v Atenah, Mihajlovič v
Bukareštu in Vašić v Cetinju. — Na-
petost na skrajnem vzhodu.
»Standard« javlja iz Odese, da je v
srednjih in severno ruskih garnizijah mobi-
liziranih 128.000 mož, ki so vsi namenjeni za
odhod v vzhodno Azijo.

Fran Folnegović †.

Iz Zagreba, 20. julija.
V soboto zvečer je umrl v Zagrebu
Fran Folnegović, eden najbolj zaslužnih poli-
tičarjev stranke prava. Bil je star šele 56
let. V zadnjem času je hudo bolehal, pa
zato ni v javnosti nastopal. 5. julija je bil
šče v prijaznih Remetah kraj Zagreba, kjer
mu je sin pel novo mašo. To je bil zadnji
njegov vesel dan — in 20. julija smo ga že
spremili do zadnjega počitka na Mirogoju.
Fran Folnegović je bil rojen leta 1848
v Slavnovcu kraj Zagreba. Oče mu je bil
vlastelin. Prve in srednje šole je dovršil v
Zagrebu, pravoslovne nauke pa v Zagrebu.
Za kot dijak se je rad bavil s politiko ter je
bil odločen privrženec Starčevića. Imel je
mnogo dara za književnika ter je tudi na-
pisal v časopisu »Naše gore list« lep roman
»Jesam li ljubio?« Toda politika ga je
sčasoma popolnoma prevzela ter je pisal
le politične sestavke. Zanimiva so bila nje-
gova »Zanovetanja« izvrstna satira na teda

nje (1873—75) odnosi in pa »Slike iz hr-
vatskega sabora«, v katerih je opisal vse
tedanjšega sabora znamenite može (1875—78).
Pred nedavnim je izdal zanimive »Spomine
iz svojega življenja«. Se preden je dovršil
nauke, je bil izvoljen za tajnika v klubu
stranke prava. Kasneje je stopil v državno
službo, toda le za kratek čas, ker je bil iz-
voljen v Dugomsele leta 1875. za narodnega
poslanca, ter je izstopil iz službe. Od leta
1875—79 je bil on edini poslanec stranke
prava v hrvatskem saboru, pa se je družil
z opozicionalcem dr. Makancem proti po-
pustljivi Mažuraničevi vladi. V tem času se
je začela pravzaprav razvijati stranka prava.
A organizator njen je bil ravno Fran Folne-
gović. V teh letih 1875—79. je Folnegović
prehodel večidel Hrvatske ter povsodi širil
z veliko svojo zgovornostjo idejo Starče-
vičovo. Njegova je bila zasluga, da se je
stranka tako uvrstila posebno v Primorju.
Leta 1879. ga je izvolilo takrat tako narodno
mesto Senj za svojega poslanca ter je to
mesto zastopal do l. 1890. Od ondaj je bil
Folnegović podpredsednik stranke prava.
Toda l. 1894. se je stranka razdelila, kar je
sicer odločnega organizatorja te stranke tako
razžalostilo, da se je zahvalil na svoji časti,
ter se leta 1894. v saboru izjavil, da rajši
položiti svoj mandat, nego da bode njegova
oseba na potu k sporazumljenju v samej
stranki. Ali tudi ta velika njegova požrtvo-
vnost ni mogla stranke zediniti, kar je pošte-
nega domoljuba silno žalostilo. Od tega časa
ni bil Folnegović nič več član hrvatskega
sabora. Urejeval je še nekaj časa glavno
glasilo stranke prava, dokler mu sile niso
opešale. Fran Folnegović je bil pravi ideal-
ist, silno oduševljen za narodno stvar, za
katero je bil pripravljen žrtvovati vse. Bil je
izvrsten govornik ter je znal narod pred-
biti za svoje ideje, kakor malo kdo. Zato je
tudi v kratkem času tako izvrstno organi-
ziral stranko prava po celem zemlji. In kako
ne bi bil prepričan v samej stranki žalostil tako
plemenitega moža? Znal je, da prepričan le
razjeda vsako društvo, pa da mora razjesti
tudi najjačo stranko. Šele zadnje dni svojega
življenja se je malo potolažil, ko je videl,
da se zopet počasi vrača ona stara sloga v
hrvatske opoziciji, za katero je on toliko
deloval. Slava takemu plemenitemu možu in
poborniku za narodno pravo!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. julija.

Izjava. V dopisu iz Kostanjevice z
dne 12. novembra 1902. št. 260 je »Slovenec«
dolžil dr. Ivana Tavčarja zaničljivih lastnosti
in misli, ter ga izročil javnemu zaničevanju.
Podpisano vredništvo obžaluje ta dopis, ter
prekliče vse v njem proti dr. Tavčarju ob-
sežene trditve.

V Ljubljani, 23. julija 1903.

Uredništvo »Slovenca«.

Zopet krivica. V 163. šte. leta 1903
piše »Slov. Narod« pod tem naslovom: »Po
pravici bi smel biti na II. državni gimnaziji
samo en Nemec, namreč germanist...«
Vprašamo tem potom »Slov. Naroda«, kam
naj gredo oni Slovenci, ki studirajo germa-
nistiko, ako se bodo podeljevala mesta na
Slovenskem Nemcem. Ali jim misli podeliti
službo na kaki šulferajnski ali pa celo na
nemški šoli v Šiški?

Petindvajsetletno duhovništvo
so dne 22. t. m. obhajali gospodje župniki:
Murkovič pri sv. Barbari v Haložah,
pl. Pohel v Pisceah, Schmid v Solčavi.

Zlatomašniki. Dne 25. julija 1853.
so za duhovnike bili posvečeni p. n. go-
spodje: Fra J. Anton, častni kanonik in
dekan v Slovenjibistrici, Sibal Anton,
knezoškofovski svetovalec in župnik na Te-
harji, Kragl Martin, župnik na Polji, kn-
škof. svetovalec in dosluženi dekan in kate-
ketom znani pisatelj Mraz Tomo. Doslu-
ženi žup., g. Fras Jožef, je pa že 10. jun.
dopolnil petdeset let duhovništva. Z imeno-
vanci šteje škofovina mariborska osemnajst
zlatomašnikov.

Osebnosti. G. Ign. Borštnik,
prvak slovenskih igralcev, bo, kakor čujemo,
ako debi odpust od ravnateljstva hrvatskega
gledališča v Zagrebu, za eno leto zopet po-
stal član slovenskega gledališča. Iskreno
želimo, da se »Dramatičnemu društvu« po-
sreči pridobiti slovenskemu gledališču gosp.
Ignacija Borštnika, da s svojimi izrednimi
spodobnostmi nam zopet vzgoji domačih
moči. — G. Hašler, bivši član sloven-
skega gledališča, je angažiran na narodno
gledališče v Pragi. — Promoviran je
bil dne 21. t. m. na dunajski univerzi doktor-
jem filozofije g. J. Seibinger. — Umrla

je v Vuhredu poštarica gospa Terezija U r m.

Imenovanje. Računski svetnik pri najvišjem računskem dvoru na Dunaji, g. Anton Costa, imenovan je višjim računskim svetnikom pri tej centralni oblasti.

Katoliško-narodna zmagala na Vidmu. Iz Vidma na Štajerskem. »Sloven-đevim« bralcem je znano, da se je za tukajšnje občino po smrti prejšnjega nemškega župana izvolil v občinskega predstojnika Franc Ban, mož narodnjak in katoličan. To pa je liberalne občinske odbornike tako razsrdilo, da so izstopili iz občinskega odbora in za seboj potegnili tudi nekatere namestnike. Okrajno glavarstvo brežiško je nato imenovalo Franc Bana kot občinskega komisarja. Ces. namestnika pa je ovrгла ta odlok ter razsodila: Franc Ban je pravi župan, ostali odborniki in namestniki, kateri niso izstopili, pa so občinski odbor. Ta časni občinski odbor je imel sejo, v kateri je volil namesto pokojnega župana Janeza Novaka sedanjega župana Franc Bana v krajni šolski svet. Načelnik krajnemu šolskemu svetu je postal zdaj vrli mož Franc Vodopivec. Po naročilu c. kr. namest-nije se je pa morala prirediti namesto iz-stopivših odbornikov in namestnikov nova volitev. Ta se je izvršila dne 22. julija t. l. Ker se nasprotna nemška liberalna stranka ni udeleževala volitve, so bili brez ugovora soglasno izvoljeni v tretjem in prvem voliv-nem razredu sami slovenski katoliški odbor-niki in namestniki. V drugem razredu ni bilo treba voliti, ker v tem razredu izvoljeni odborniki niso izstopili iz občinskega odbora. Nemško-liberalna stranka si je s svojim iz-stopom iz občinskega odbora sama skopala svoj grob. — Čez pol leta bodo nove vo-litve za vse tri razrede. Liberalci napovedu-jejo za takrat strasten boj. Bomo videli.

Imenovanje. C. kr. poštar I. raz-reda g. Alojzij Schrey na Jesenicah na Gorenjskem imenovan je c. kr. višjim po-štarjem.

Umrl je v Beljaku urednik »Neue Nachrichten« Jožef Prettenhofer, ki se je nedavno ustrlel v pljuča.

Velika planinska veselica na Jesenicah. Zanimanje za veliko planinsko veselico, ki se vrši v nedeljo na Jesenicah, je veliko in upati je, da se tega dne snide tu vse, kar se zanima za prospek in razvoj slovenskega planinstva in tako pomaga ure-sničiti idejo jeseniške podružnice. »Kadilni-kovo kočjo na Golici«. Da je ta kočja slo-venskim turistom res potrebna, spričujejo najbolj dejstva, kako se je v nemških kočah ravnalo s slovenskimi hribolazci. Da bo kočja dobro obiskana, je gotovo; vsaj je Golica primeroma najlažje pristopna gora v Karavankah in zavzema tudi glede prekras-nega razgleda, vzlasti na koroško stran, go-tovo prvo mesto. Koča bo stala na jako ugodnem prostoru, čisto na vrhu, v mali kotlini, ki jo bo varovala pred viharji. Iz kočje same bo prekrasen razgled na Juljske planine, merila se bo lahko v vsakem oziru z nemško kočjo, ki stoji dobre pol ure pod vrhom. Veselo znamenje je, da vlada zlasti med tukajšnjim ljudstvom veliko zanimanje in navdušenje za izvršitev tega načrta, prišlo je do prepričanja, da se moramo tudi v tem oziru postaviti na lastne noge. Kajti le vsestranska neodvisnost od Nemcev more zagotoviti obstanek naroda. K zadnjemu po-ročilu o nameravani veselici moram pride-jati še, da se otvori »Planinski muzej«, v katerem bodo razstavljene razne zanimivosti, ki so v zvezi s planinstvom. Igrala se bo de-tudi burka »Potujoča torta«. — Veselica bo v narodnostnem oziru za Jesenice velikega pomena, vzdramila bo marsikatero zaspan-ca in mu odprla oči, zavedel se bo mar-sikdo, da je tudi njegova dolžnost, delati za ohranitev slovenskega značaja našega trga. Vsem slovenskim planincem in njih prijateljem pa kličemo: Na veselo svidenje v nedeljo na Jesenicah!

Učiteljske v Kopru. Zrelostno skušnjo na c. kr. učiteljsku v Kopru so na-pravili: Brce Anton, Čok Hrabroslov, Firm Stefan, Kenda Ferdo, Kun Ivan, Likar Ladislav, Legiša Henrik, Mer vič Anton z odliko; Peršič Adolf, Venturini Fran Ed, Zajc Josip. Dva imata preskušnjo iz enega predmeta v sep-tembru.

Samomor v Trstu. Včeraj ob 8. uri zjutraj se je v ulici Alighieri usmrtil neki Ivan Mušik. Vso noč je rogovilil okolo. Do-mov je prišel ob 6 uri zjutraj, a žena mu ni hotela odpreti. Pozneje mu je vendar od-prla, ker je razgrajal. Šel je v svojo sobico, in ob 8 uri se je ustrelil. Zadel se je tako dobro, da je ostal mrtev na licu mesta. Splah so bile menda njegove družinske raz-

mere žalostne. Zapustil je 4 otroke, med ka-terimi je najstarejšemu 7 let.

Slovenjabistrica. Zoper točo se je leta 1900 izpustilo 18.000 strelcev, ki so veljali 2936 K 80 h, t. j. 34 meterskih cen-tov smodnika in 360 vžigalnic; leta 1901 je 41 centov smodnika in 460 vžigalnic veljalo 3608 K 40 h za 23.000 strelcev, smodnik po 84 K, vžigalnice pa po 38 h. K temu še 1320 K drugih izdatkov za oskrbovalce. Na eden hektar pride povprek po 1 K 23 h stroškov.

Nazadovanje Nemcev. Okrajnega shoda nemških požarnih bramb v okraju Ptuj-Ormož-Ljutomer Sevnica se je udeležilo le pet požarnih bramb. Tudi ondi »Gut Schlauch« poka!

Deček zgorel. V Doberdolu je pogorela 18. t. m. po noči lopa in seno po-sestnika Cernica Stefana. Požar je zahteval tudi človeško žrtv. Zgorel je namreč osem-letni deček, hlapec, kateri je spal na senu.

Bohinjska železnica. Prihodnji mesec se razglasi dražba za dela na črti bo-hinjske železnice od Prvačine do Trsta. Me-seca septembra se oddajo dela. Do konca tekočega leta se razpiše tudi dražba za že-lezniško postajo na Blandi v Gorici.

Pomanjkanje vozov na državni železnici. Glasilo krščanskih železničarjev »Eisenbahnerzeitung« piše dne 15. t. m.: »Lep vzgled, kako brez glave se večkrat sestavljajo cele garniture vlakov, je ta-le: garniture vlakov na progi Amstetten-Lju-bljana in Amstetten-Ponteba in nazaj so skoro vedno tako praktično sestavljene, da se v vlaku nahaja komaj po en voz s stra-niščem, med tem, ko ima n. pr. pri vlakih na progi St. Michael Bruk in Glandorf-Ca-lovec (zadnja proga je komaj 4 km dolga) vsak voz po eno stranišče. Na progah, po katerih se vozi cele dneve, se ne skrbi za naravne potrebe, na progah, po katerih se vozi le pol ure, pa v preobilni meri. Bi se li ne moglo temu v okom priti in zadostiti potrebam? Upamo, da bo centralni urad za diriganje vozov skrbel zato, da bo na po-stajah Amstetten, Ljubno, Beljak i. t. d. (Trbiž, Ljubljana) vedno zadostno število s stranišči preskrbljenih vozov. Nam na go-renjski železnici ne privoščijo niti navadnih voz, kaj bi še le skrbeli za druge stvari. Naši ljudje se še premalo zavedajo, da pla-čujejo davke. Ko bi vsakdo zahteval, kar mu gre, in se vsakdo pritožil ob vsaki pri-lik, bi bila tudi beljaška direkcija konečno prisiljena, da obrne svojo pozornost na samoglavnost in nagajivost nekaterih urad-nikov«.

Strela v zvoniku. Iz Starga trga pri Ložu se poroča: Dne 21. t. m. ob tri-četrt na 11 uro treščilo je v zvonik podru-žnice v Pudebu in je strela raztrgala streho pri zvoniku, nekoliko poškodovala uro in zid.

Žrtev žganja. V Ložu je 21. t. m. imelo nesrečno žganje že drugo žrtv letos. Ferdinand Kete, 35 let star, hud žganje-pivec, padel je po noči v pijanosti tako ne-srečno, da si je razbil lobanjo in ni prišel več k zavesti. Našli so ljudje nezvestnega ležati zjutraj in je popoldne umrl. Prejšnji dan je divjal in preklinjal očeta in pretil mu s smrtjo, tako da si ni upal doma pre-nočiti. Kakoršno življenje — takšna smrt!

Strela je vdrla 21. julija dopolu-dne ob hudem naliivu v Zadlogu občina Črni vrh. Pogorelo je gospodarstvo poslopje Fr. Zagoda po domače Gregorca. Škoda znaša nad 3000 K, ker je zgorelo veliko sena, ne-kaj kmetijskega orodja in strojev. Zavarovan je bil le za 1200 K.

750 kron ukradel. Dne 18. t. m. med 1 in 4 uro popoldne splazil se je tat v hišo Uršule Zužek v Dvorski vasi in s sekiro odprl omarico v zidu in ukradel iz-tiste 750 kron. Tatvino je najbrže izvršil neki znani Tone Znidaršič, ki je bil že več-krat zaradi tatvine kaznovan in se je iste dni klatil po okolici pri Velikih Laščah. Znidaršič je na desni nogi hrom in božja-sten.

Ustanovitev tomišelske fars. Deželna vlada je naročila tomišelskemu žu-panstvu, da ima zaslislati z nova vse po-sestnike farane, ki so za ustanovitev nove župnije.

Nesreča. Dne 18. t. m. je bil po-vožen 3 leta stari sin posestnika J. Trčka na Brezovici h. štev. 11. Na glavi je dobil težke poškodbe.

Neroden biciklist. Dne 19. t. m. je povozil neznan biciklist, ki je zelo urno vozil ravno pod klancem pri »Potokarju« sina J. Trčka, ki je bil 4 leta star. Otrok je poškodovan na glavi in na rokah. V hipu, ko ga je biciklist podr, je bil takoj ves v krvi. Biciklist je imel rudečo tablico s šte-vilko 115. Tudi biciklist je baje nekoliko na nogi poškodovan. Tega gospodarja so zadele v kratkem tri nesreče. Prvič je bil okrađen, drugič je bil njegov sin z vozom povožen, tretjič pa njegov stareji sin od kolevarja pobit.

Preiskave v Zagrebu. Radi zna-nih dinamitnih atentatov v Zagrebu vršila se je predvčerajšnjim hišna policijska pre-

iskava v hiši hotelirja Stipolška. Stipolšek in njegova dva sinova bili so na te odvedeni v zapor in že v naslednji noči podvrženi dolgemu zaslišanju. Po dovršenem zaslišanju bil je Stipolšek izpuščen na svobodo, njegova sinova pa odvedena v preiskovalni zapor.

Ljubljanske novice.

Nov list v Ljubljani. V Ljubljani živi neki bivši zasebni učitelj Matej Sterger, ki je na stara svoja leta zopet prišel v domovino. Usoda zasebnega učitelja na stara leta je pač žalostna! Moči je pu-stil v tujini, v domovino pa je prinesel iz mučeno svoje staro telo, ki ne more več zadoščati delu, za katerega ljudje dajo kaj plačila. Nesrečen mož brez sredstev, z osla-belimi očmi! In ta mož je čutil naenkrat na svoja stara leta, da za jesen svojega življenja ni preskrbljen, in zaželel si je dobiti zavetišče v »domu duševnih delavcev«. Ta misel se ga je prijala, zasledovala ga je noč in dan. Nekam vendar mora položiti svoje trudno telo! In prišel je sklicevati zborovanja v Ljubljani za ustanovitev takega društva, ki bi mu omogočilo stanovanje in hrano na stara leta. Ljudje pa so se mu — smejali. »Sedaj se še le briga za svoja stara leta«, so dejali in obračali so mu hrbet, nekateri so pa semtertje le ostali pri njegovih predavanjih in — vlekli so ga neusmiljeno. Tako mu je prišlo na misel izdajati v ta namen časnik. In res so se dobili ljudje, ki so duševno razbitega moža utrjevali v njegovih domišljijah in fiki-ni ideji, da je on poklican v to s pomočjo ča-snika ustvariti v Ljubljani dom duševnih de-lavcev. Ubogi stari zasebni učitelj je bil silno vesel teh svojih »vspehov«! »Za svoje društvo ne potrebujemo ravno mnogo čla-nov«, pripovedoval je revež, »dovolj je, da dobim enega, ki bo za tajnika, enega pa, ki bo blagajnik in društvo imam«. Posebno »na roko« mu pri tej »ideji« mora iti g. Fran Nedeljko, ki je prevzel »od-govorno uredništvo«, novega lista in menda tudi listovo — blagajništvo, — ker g. Sterger jako slabo vidi. G. Fran X. Ažman pa je prevzel »raznašanje lista«. Pod tako »ugodnimi pogoji« se je g. Sterger odločil izdajati list. Dobil je za dru-štvo in dela potrebna in tako zaželeno dva moža! Danes smo res dobili prvo šte-vilko novega lista. Tiskal jo je Lampert v Kranju. Nov list se imenuje »Vzorni Gospodar«. Tiskan je samo na eni strani in ima jake mnogo gesel. Naj navedemo nekatera: »Materija idealizovana, Georgia, raduj se in Urbana!« — »Blagor krotkim, ker oni bodo zemljo posedli!« — »Eno je potrebno, v materijalnem oziru naj-potrebnejše: nova stvarjenja za zboljšanje socialnih razmer, gospodarstvenega stanja neposestnikov, zboljšanje položaja delavskih stanov, delanezmernih, ubogih, pomoči po-trebnih, stvarjenje posebne družbe z zavodi in napravami za vzgledno osebno, hišno, kmetijsko, narodno gospodarstvo v vsaki občini!« — »Ven in noter v vsaki hiši Dobro noter, hudo zbrisi!« — »Izhaja vsak petek ter se s polnim na-slovom imenuje: »Vzorni Gospo-dar, poslanec Njenega Velikanstva kraljice Charitas (salus generis humani), nunej so-cialnega odrešenika, apostelj gospodarstva, ljubezni in pravičnosti, angelj miru in sprave, hišni in družinski prijatelj, prijatelj delavcev, svetovalec in vodja vseh, ki mu slediti ho-čejo, tribun ubogih in pomoči potrebnih, posestnik zlatih pomožnih virov, posredova-lec pomoči v vsaki sili, poštnik ljubezni za vse« itd. Nepolitično, nad strankami stoječe, neodvisno glasilo za vsakogar, za hišne go-spodarje in družinske glavarje, posestnike in neposestnike, posebno za vse najemnike sta-novanj, zemlje, česar si bodi, ki hočejo po-sestniki postati. »Lastni dom «Vzornega go-spodarja«, »Asil za duševne delavce«, »Občno zavetje za pomoči potrebne«. — Nekoliko dolg naslov, kaj ne in jako obširno začetno delovanje, katerega bo gosp. Fran Nedeljko tudi s pomočjo g. Stergerja težko obvladal. Tudi za tiste, ki lista ne naroče, ima primeren opomin namreč: »Kdor tega lista ne podpira, nja duh, srce ljubezen hira; sovražnik sam je svoje sreče in bližnjega blaginje večje!« Sicer pa utegne list biti tudi kakor ljubljana vir dobrih honorarjev. Na čelu novega lista stoji tudi tiskano: »Izvrstni spisi, obdelujoči kak predmet naše zlate abecede«, se dobro plačujejo.« Tudi prijetne pogovore objavlja g. Sterger svojim naročnikom. »Kdor — v Ljubljani bivajo — hoče z noscem novih kulturnih idej (izdajateljem) sam govoriti, more ga povabiti na svoj dom vsak dan, vsako urol.« Izdajatelj razglaja na glavi lista tudi, da je vse samo njegova ideja in pravi: »Ima se osnovati največja in najboljša gospodar-stvena družba. Da se moči nikakor ne raz-tresajo, oslabijo, s tem celoti, dobri stvari ne škoduje, da se gotovo doseže najboljši uspeh, naj nihče zabrne njegovih idej ne posnema, naj se brez njegovega vedenja in sodelovanja nič od tega izvrševati ne začne, kar je in ostane njegovo poklic! Sicer

pa: stvari se držite ne osebe! Persona nihil, res omnia!« Narodna je d v o j n a za posestnike, neuboge in za ne-posestnike uboge, »samo za čitanje lista pa plačuje 5 bralcev skupaj toliko, kakor po-sestniki«. Izhajal pa bo »Vzorni gospodar« »s časora v vse h ljudskih jezikih Avstro-ogrske, kadar mogoče dnevniki«. Zahteve g. Stergerja, kakor rečeno, so precej skromne: »Treba nam pred vsem lastne delavnice, za katero ni treba najemnine plačevati. Visoka najemnina zaduži marsikatero dobro početje! Naš »Lastni dom« bodi v začetku le zelo majhna hišica z najpotrebnejšim stanova-njem: dve do tri sobe s kuhinjo. Dobrotnik plača vsak mesec 2 do 10 vin., na leto 20 do 50 vin., ali enkrat za vselej 1 do 2 K. Velikodušnost se ne omejuje! Tudi blago: pohištvo, dekoracije, časniki in knjige v vsa-kem jeziku, pisalni material se hvaležno sprejema. Vse se vestno zapiše. Imena da-ribov priobčimo v listu. Krasotice, gracije in »bonifacije« ljubljanskega mesta, katere se o tej priliki z besedo ali dejanjem po-sebno odlikujejo, hočemo hvaležno počastiti z lepo, pri prvem umetniškem zavodu izvršeno sliko!« — Tako smo opisali najnovejši slovenski list, ki nam je došel danes v roke. To je žalostna slika izmučenega človeka, ki stoji v svetu brez podpore in katerega iz-vestni ljubljanski krogi »vlečejo«, naj izdaja potom časopisa vse, kar je napisal o svojih idejah na stare dni.

Pri oo. frančiškanih bo jutri zjutraj ob 7. uri druga slovesna maša za pokojnega svetega očeta Leona XIII. v ime frančiškan-skega reda.

Konkurence vstrašila. Danes zjutraj sta se v Kolodvorskih ulicah Seunigovega mo-tornega voza splašila konja hotelirja Karola Počivavnika na sv. Petra cesti št. 9. Hlapec Fran Čuderman je vozil z omnibusom na južni kolodvor, ko mu pride motorni voz nasproti; ker sta se konja splašila, prijel jih je hlapec pri glavi, a konja sta se vseeno splašila in sunila hlapca na stran, da je od-letel v okno pri Kovačevi hiši in razbil dve šipi. Desni konj je bil padel na tla, v sled česar je bilo hlapcu še mogoče konje ob držati, da mu nista ušla.

O te ženske! Služkinja A. S. prišla je včeraj iz Celovca obiskat v Ljubljano svo-jega ljubimca P. St. stanujočega v nekem tukajšnjem hotelu. P. St. pa se je bil med časom tukajšnjega bivanja seznanil z natak-ricarico M. T. Le-ta je izvedela, da se P. St. sprehaja po mestu z neko žensko, in takoj ga je šla iskat. V Frančiškanskih ulicah so res prišli vsi trije skupaj. P. St. in njegova spremljevalka sta zbežala na Dunajsko cesto, ker je natakrica vpila za njima, in sta se hotela skriti v hotelu »pri slonu«, a natak-rica jima je bila takoj za petami in je skočila v soljubimko, da bi je vrgla po per v o b r a z, ali v tem hipu je na hodniku padla in poper se je raztresel po tleh. Mej tem časom pa je njena tekmo-valka skočila v fjakarski voz in se odpe-ljala, nezvesti ljubimec pa je izginil v ho-telu »pri slonu«. Seveda je ta prizor med pasanti na cesti vzbudil mnogo smeha.

Koslerjeva pivovarna, kakor se nam po-roča, zopet napreduje, kar je le pozdra-vljati, ker ima v službi domačine. Po Lju-bljani se sedaj v 92 gostilnah toči Kosler-jevo pivo. Zvarilo se bo letos v Koslerjevi pivovarni okoli 52 000 hl. piva.

Tvrda Kastner nas prosi objaviti, da oni mladi Kastner, ki je, kakor smo pro-čali, pobalinsko izzival s plavicami, ni uslužbenec v trgovini, ampak ima službo izven trgovine. Mi le želimo, da bi tudi z dobičkom, katerega dajo trdki slovenske stranke, ne imel nobene zveze.

Slikarska dela v šentpeterski cerkvi. Ta dela so te dni v presbiteriju — na oboku in na straneh — z malo izjemo že dovršena. Nekoliko popravila se je tudi stara slika sv. Cecilije na koru. Splošni utis, ki ga naredi na opazovalca nove sli-karije, ni neugoden, ali moti ga takozvano mrtvo barvilo prejšnjih slik v ladiji in ku-poli napram živim barvam in slikam, ki so sedaj zavzele prostor.

Neroden kolesar. Neki natakak iz Ljub-ljane je včeraj popoldne na Brezovici na cesti povozil nekega otroka, ki je na glavi menda nevarno poškodovan. Kolesar jo je brzo odkuril proti Ljubljani.

Tobakarno v Mahrovi hiši je dobila v najem gđ. El s n e r za visoko najemščino 1550 K.

Eraričnega konja. katerega so danes popoldne prodajali na »Mestnem trgu« je kupil g. Oroslov D o l e n e c za 80 K.

Kaznovana nezmernost. Mesarski pomoč-nik Mihael Zajc, stanujoč na Poljanski cesti št. 58 je spil danes zjutraj v Dolinskih go-stilni na Mesarski cesti pol litra žganja in potem še vrček piva, nakar se je nezavesten zgrudil na tla. Poklicali so zdravnika in po-slali po rešilni voz da so ga prepeljali v de-želno bolnico.

Konja trpinčila sta včeraj pri skladišču na južnem kolodvoru Oskar Bergant hlapec pri Černetu na Radetzkoga cesti štev. 24 in Avgust Novak, hlapec pri Klemensu v Bo-

horičevih ulicah št. 29. Konja sta bila vprežena vsak v svoj voz, na katerem je bilo okoli 50 met. premoga. Ker ni bilo mogla spraviti voz naprej, sta ju hlapca z bičem nečloveško pretepavala, dokler niso prišli delavci in porinili vozova naprej.

Obrtno gibanje v Ljubljani. Tekom meseca junija pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt in sicer: Pavel Peterca, Rimska cesta št. 19, trgovino s vinom in žganjem; dr. Avgust Pölzl, Spitalske ulice št. 9, zobotehniški obrt kot zobozdravnik; Viljem Jerandič, ulice na Grad št. 13, gostilničarski in krčmarski obrt; Konrad Lachnik, Franca Jožefa cesta št. 7, stavbno podjetništvo; Iv. Hajek, Dunajska cesta št. 2, krojaški obrt; Karol Cizar, Kolodvorske ulice št. 26 trgovino z materialnim blagom; Josip Bregar, Florianske ulice št. 13, čevljarški obrt; Josip Gustinčar, Karlovska cesta št. 13, prodajo jedil in kuhane kave; Ivan Černe, Slomškove ulice št. 21, preprogarska obrt; Nikolaj Skrijanec, Delenjska cesta št. 1, sejmstvo z drobnim in galanterijskim blagom; Dominik in Ferdinand Lettig, Zaloška cesta št. 3, brusarški obrt; Franciška Cajhen, Mestni trg, branjarjo. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so obrt: Ivan Zorman, Marije Terezije cesta št. 11, branjarjo; Ernest Hammerschmidt, Valvazorjev trg št. 11, trgovino s železnino; Anton Bevc, Pogačarjev trg, prodajo sadja in zelenjadi; Filip Stubelj, Sv. Petra cesta št. 26, trgovino z mešanim blagom ter vinom in žganjem v zaprtih steklenicah; Matija Kunc, Gosposke ulice št. 7, krojaški obrt; Jakob Zalaznik, Stari trg št. 32, branjarjo; Anton Jerandič, ulice na grad št. 7, gostilničarski in krčmarski obrt; Gregor Podrekar, Sv. Jakoba trg št. 6, kramarijo z drobnim blagom; Iv. Brenčič, Gradišče št. 16, branjarjo; Karolina Korošec, Pogačarjev trg, prodajo sadja in zelenjadi.

Dočodki v Srbiji.

Kralja Petra otroci. O otrocih kralja Petra, katere bode v kratkem dr. Jaša Nenadović v Beligradu, se poroča sledeče: Prestolonaslednik Jurij je bil rojen 1. 1887 v Cetinju, kjer sta zagledala luč sveta tudi njegova, za tri leta starejša sestra Helena in za leto mlajši brat Aleksander. Prestolonaslednik Jurij se nahaja torej v 16. princezinja Helena v 19. in princ Aleksander v 15. letu svojega življenja. Po smrti njihove matere Zorke, najstarejše hčere kneza črnogorskega, bili so otroci v zgodnji mladosti poslani v Petrograd v nadaljno izobraževanje. Po ukazu carja Nikolaja II. uvrstili so sedanjega prestolonaslednika v „Aleksandrovske kadetske kor“, princ Aleksander pa je bil sprejet v slavno oldenburško pravno akademijo. Car Nikolaj II. ni pri nobenem obisku v kadetski šoli opustil, da ne bi odlikoval mladega Karagjorgjeviča. Zlasti je vzbudilo pozornost prav ob času, ko je car prevzel mesto poročne priče ob poroki kralja Aleksandra I. z gospo Drago Mašin, da je dal ob nadzorovanju omenjenih kadetov poklicati Karagjorgjeviča iz vrst gojencev in ga poljubil na čelo in lice. Hči kralja Petra, princezinja Helena, je uživala v hiši svoje tete, velike kneginje Milice Nikolajevne, jako skrbno vzgojo. Princezinja ni posebna krasotica, toda zelo živahnega duha in ljubezniva. Stanovala ne bode trajno v Belemgradu, ampak bode zopet živela v palači in na posestvih svojih petrogradskih sorodnikov. Princeza pa bode stanovala v hiši, ki so jo za nju najeli v prejšnji Dragini ulici. Spremljevala bode tudi kralja na njegovem šestdesetnem potovanju po Srbiji. Kraljevi otroci niso samo vzgojeni v ruskem duhu, ampak govore tudi svoj materinski jezik z ostrim ruskim naglasom in princ Jurij morda celo ni popolnoma zmožen srbsčine.

Književnost in umetnost.

* **Odbor „Glasbene Matice“** se je za upravno leto 1903/04 takole konstituiral: Predsednik Anton Svetek, c. kr. rač. nadsvetnik; podpredsednik Fr. Kobler, c. kr. sodni tajnik; tajnik dr. Josip Oblak, c. kr. avskultant; tajnikov namestnik Albert Sič, učitelj na višji dekliški šoli; blagajnik Pavel Lozar, prokurist; blagajnikov namestnik Anton Petrovdič, c. kr. rač. revident; knjižničar Anton Reich, c. kr. blagajniški predstojnik; knjižničarjev namestnik dr. Ivan Rupnik, c. kr. finančni nadkomisar; šolski nadzornik Anton Stritof, c. kr. profesor; šolskega nadzornika namestnik dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik; gospodar dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik; gospodarjev namestnik Fran Kobler, c. kr. sodni tajnik; načelnik poverjenišva dr. Vladimir Rudič, zdravnik; načelnika poverjenišva namestnik Fran Milčinski, c. kr. sodni tajnik; blagajnik vpokojninskega zaklada Anton Petrovdič, c. kr. računski revident; odbornika brez izrednega poslo-

vanja Ivan Krulec, c. kr. vadniški učitelj in dr. Ivan Orel, c. kr. učiteljski profesor. — V artističnem odseku so: Matej Hubad, koncertni in artistični vodja „Glasbene Matice“, Fran Gerbič, šolski upravni vodja „Glasb. Matice“ in odborniki Fran Milčinski, dr. Ivan Rupnik in prof. Anton Stritof. — V asanacijskem odseku so: Matej Hubad, Pavel Lozar, Fran Milčinski, Anton Reich, dr. Ivan Rupnik in prof. Anton Stritof. — V odseku za upravo upokojninskega zaklada so: Anton Svetek, Anton Petrovdič in en član učiteljskega zbora, ki se bo volil na prihodnji učiteljski konferenci.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

S sulico ga je vdaril. Dne 2. junija t. l. nastopila sta zvečer 16 let stari hlapec Martin Oder in Tone Arh v Stari Fužini vaško močno stražo. Pred Gašperinovo gostilno so fantje peli in imenovana sta se približala gostilni. Brez vsakega povoda naskoči žagar Simon Stare Martina Odera, ter ga vrže ob tla, a ta se urno pobere in zbeži z Arhom vred, a na njega ne sredo ga je Stare za kajzarjevo hišo ujel, vrigel ob tla, nato mu je še potegnil sulico iz rok in ga z njo po glavi udaril. Stare pravi, da je to storil v jezi in pijanosti. Sodišče ga je obsodilo na tri mesece ječe. — Denar v hlapčevih hlačah. Fr. Erbežnik, posestnik in mesar v Bizoviku, je v jeseni lanskega leta slučajno našel v žepu svojega hlapca Jožefa Jakopina hlačo, katere so v hlevu na njegovi postelji ležale, 60 kron. Ko ga je zaradi tega denarja na odgovor stavil, rekel je Jakopin: „Pri en gluh sem vam toliko vzela, le nekaj šenkenge je vmes“ in je gospodarju ves denar vrnil; sodišče ga je za ta slučaj hudodelstva tatvine oprostil, pač ga je pa krivim spoznalo prestopka tatvine, ker je neko noč iz mošnjaka vzela nekemu delavcu, kateri je pri njem prenočil, 20 vinarjev, in ker si je pridržal od njemu izročeni 8 kron, katere bi moral gospodarju oddati, 3 kron; sodišče ga je na osemindesetdeset ur zapora obsodilo. — Dva prijatelja pive. Cene Poje in France Troha oba iz Babnegopolja sta prišla 28. junija t. l. okoli polnoči s Hrvaškega, kamor hodita na delo, domu. Oglasila sta se v domači vasi tudi v gostilni Petra Trohe, a ker nista dobila pijače vzela sta v veži iz odprtega zaboja vsak po 4 steklenice piva, ki sta ga pred gostilno spila, steklenice pa proč pometala. Nato sta se nazaj vrnila, pograbila 1 zapt zaboj s 50 mi steklenicami in ga odnesla na Franc Trohov dom. Drugi dan sta dobila zopet poželenje po pivu, in res sta udrila okoli polnoči a silo v zaprto klet Terezije Mukvič ter odnesla dva zaboja s 100 steklenicami in iz načetega zaboja okoli 10 steklenic. Da sta se požurila s pitjem, kaže dejstvo, da so orožniki našli 77 steklenic Reze Mukič pri Trohu na hlevu in 8 v postelji, drugo sta pa, kakor Poje sam priznava, v neki detelji skrila. Ker sta tatvino vedinoma priznala, ju je sodni dvor obsodil vsacega na šest tednov ječe. — Skušnjavca je poslušal. Tone Vrhovec, strojarski pomočnik pri Tršarju na Vrhniku nagovoril je strojarskega vajenca Toneta Tratnika, da naj vzame gospodarju denar iz zaklenjene miznice, katerega se bode ta potem razdelila. In res sta v noči na 14. junija t. l. odprla vežna vrata, se splazila v sobo, kjer se nahaja denar ter iz miznice vzela bankovec za 50 K. Tone Tratnik je pa deset dni kasneje na Vrhovecovo prigovarjanje vzel 100 K gotovine, vse to Vrhovec in Tratnik sama priznavata. Ker sta bila obdolžena doselej še ne oprečena, je sodni dvor obsodil Vrhoveca na 4. Tratnika pa na 3 mesece težke ječe. — Iz Amerike je prišel Jože Mave posestnika sin iz Tomišlja, kjer je 4 leta bival, dvakrat so ga pri naboru za vojaka nesposobnega spoznali, ni čuda če si je Jože mislil, e za vojaka tako niso sposoben hajd v Ameriko, in res jo je popihal tja brez potnega lista. Sodni dvor ga je obsodil na 14 dni zapora in na 10 K denarne globe.

Razne stvari.

Najnovejšo od raznih strani.

Lava iz Vezuva je razdrla neko kočo vodnikov. Bljuvanje Vezuva traja dalje. Eksplozije se množe. Ena odprtina meče lavo proti Pompeju. Izbruh je sličen velikemu izbruhu l. 1878. Iz gore se čuje zamolklo bobnenje. — 250 letnico pismene znanosti bomo praznovali letos. L. 1653 jo je v Parizu prvi rabil M. de V. layer, ko je vpeljal nekako mestno pošto. — Svojo blazno ženo ustrelil je v blaznici posestnik Kis iz Raba, ker ni več mogel valed izgub na borzi plačati zanjo zdravniških stroškov. Nato je ustrelil samega sebe. — Svojega sina umoriti je poskušal neki delavec pri Lipskem. Zadal je dvaindeset letnemu sinu smrtno nevarne rane in pobegnil. —

Vulkani na Skotskem so se tudi pojavili. Iz gora Fildon Hillo se dviga dim. — Zastrupila sta se v Pulju mesar Degrassi in Marija Paita. Oba sta iz Trsta in omožena. — Davek na pivo upepljujejo v Istri. Deželni odbor je že izdelal dotični načrt. — Velika stavka. V Anina na Ogrskem stavka 2000 delavcev. Dve stotnji vojakov so odšli tja.

Orožnik ustrelil orožnika. Orožnik - korporal Miro Mihalčič se je zaljubil v Gjurjevca na Hrvaškem v neko ondoto dekle, za katerim je hodil tudi že oženjeni narednik Gjurjo Kerotaj. Dekle je seve imelo prvega rajši, kar je pa slednjega zelo jezilo. Svojo jezo je hladil pri vsaki priliki nad ubogim Mihalčičem. Temu je bilo naposled sitnostij dovolj in je storil usodepolni korak; vzame puško, ustrelil svojega predstojnika, potem pa še samega sebe. Dočim se je Kerotaj mrtev zgrudil, bil je Mihalčič le težko ranjen. Odvedli so ga v bolnico in ko ozdravi, izroče ga sodišču.

Društva.

(Vabilo k tomboli in veselici) prostovolnega gasilnega društva v Studenem v nedeljo, dne 26. julija 1903. Vspored: 1. Pozdrav. 2. „Lepa naša domovina“, moški zbor. 3. „Bledi mesec“, mešani zbor. 4. „Jaz sem Slovan“, moški zbor. 5. „Pozdrav majniku“, mešani zbor. 6. Tombola z različnimi lepimi dobroti. Tablice po 30 vin. 7. „Naša zvezda“, mešani zbor. 8. „Sveta noč“, moški zbor. 9. „O mraku“, moški zbor. 10. „Lastovkam v slova“, mešani zbor. Sodeluje postojnska godba. Pričetek ob 4. uri popoldne. K obilni vdeležbi uljudno vabi odbor.

Telefonska in brzajavna poročila.

Ob mrtvaškem odru Leonovem.

Rim, 23. julija. Danes se je izrazil kardinal kamerlengo napram nekaterim kardinalom, da upa, da bo skoro izvoljen novi papež, ker on je prestar, da bi mogel dolgo izvrševati sedanje dolžnosti. Listi pravijo, da je po tej izjavi izključeno, da bi bil Oreglia izvoljen papežem.

Rim, 23. julija. Lapponi je dejal, da bi sveti oče bolezen samo na sebi prestal, a starost je bila prevelika. — Maziljenje se je popolnoma posrečilo. Obraz, ki je bil prej vsled bolezni upal, je sedaj brez gub, ki jih je bolezen začrtala.

Rim, 23. julija. Prenos trupla sv. očeta iz prestolne dvorane v vatikansko baziliko se je izvršil po ceremonijelu. Msgr. Pifferi je dal v roke sv. očeta dragocen križ. Nato so vzdignili gardisti nosilnico, na kateri je počivalo truplo, ter jo nesli na ramah skozi privatno stanovanje sv. očeta v baziliko. Ob straneh, kjer se je pomikal spreved, so gorele sveče. Slovesno zvonjenje in petje žalostink je odmevalo med potjo. Papeževe čete so napravljale kleče špalir. Pred nosilnico je korakalo 20 baklonoscev, nato so sledili poenitentijariji, okoli nosilnice je korakalo 60 nobelgardistov, nato so sledili vatikanski odličnjaki, grof Pecci, nečak papežev, kardinali itd. Vsi vdeleženci spreveda so imeli v rokah goreče sveče. Bazilika je žarela v stotinah električnih luči. Pevci so peli „Liberate nos Domine“. V sredi cerkve je bila podeljena sv. očetu absolucija, nakar so nosači dvignili nosilnico na z rudesim damast. prevleč. katafalk, katerega je obstopila čast. straža gard. Zadeneli so psalmi. V tem trenutku je kamerlengo kardinal Oreglia omedlel. Zgrudil se je na tla. Osebe, ki so stale v njegovi bližini, so priskočile k njemu. Skoro je prišel zopet k zavesti, ter se je spremljan od nekaterih vatikanskih dostojanstvenikov podal takoj v svoje stanovanje. Od 6. ure zjutraj je bazilika odprta. Na tisoče in tisoče ljudstva je prišlo pred mrtvaški oder sv. očeta. Vreme je krasno, vročina velika.

Pariz, 23. julija. V tukajšnjo nuncijaturo je prišel izraziti svoje sožalje ob smrti Leona XIII. zun. minister Delcasse). Za njim sta prišla v nuncijaturo general Dubois kot odposlanec predsednika francoske re-

publike, nato vsi ministri, vsi tuji diplomati in višji dostojanstveniki.

Rim, 23. julija. Na vse zgodaj je čakala velikanska množica ljudstva, da se odpro ob 6. uri zjutraj vrata bazilike sv. Petra, kjer leži truplo sv. očeta na ogled. Policija je odredila posebne naprave, da more vzdrževati red. Od 6. do 8. ure si je ogledalo 15.000 oseb sv. očeta.

Celje, 23. julija. Preiskava, ki se je vršila proti stotnji bataljona pešpolka št. 87, ker je pri vajah nek vojak s kroglo ustrelil proti stotniku Nechwatalu, ki pa ni bil zadet, je ostala brezvspešna.

Dunaj, 23. julija. Za prihodnjega inspektorja topničarstva je določen fml. nadvojvoda Leopold Salvator. Dosedanji inspektor fcm. Kropatschek stopi v kratkem v pokoj.

Gradec, 23. julija. Včeraj je v Reiningshausovi pivovarni električni tok usmrtil monterja Gustava Arntza.

Budimpešta, 23. julija. Vlada se pogaja z obstrukcijo.

Zagreb, 23. julija. Starejšega sina hotelirja Stipolška je tudi policija izpustila, mlajši sin Anton je pa ostal v zaporu. Policija, je prišla tudi člana pomožnega tehniškega gledališkega osebja Frana Adlešića, ki je, kakor meni policija dal Antonu Stipolšku dinamit. Tudi pravnik Gagliardi je bil aretiran a izpuščen. Policijo je do teh aretacij privedla neka ženska, ki je trdila, da je čula Ant. Stipolška in Gagliardija se razgovarjati o dinamitu. Doslej policija nobenemu ni mogla dokazati, da bi bil kje rabil dinamit. Vsi podjetniki, ki rabijo dinamit, so tudi pozvani na policijo.

Aš, 23. julija. 47 vsenemških abiturijentov je izstopilo iz katoliške cerkve in prestopilo v protestantizem.

Pariz, 23. julija. Tu so prijeli neko 20letno Parižanko, ki je tekom dveh let zastrupila troje svojih ljubimcev.

London, 23. julija. Iz Južne Afrike se poroča, da je napetost mej Buri in Angleži vedno večja.

New-York, 23. julija. O odkriti zaroti proti cesarju Viljemu se poroča, da so anarhisti cesarja Viljema name-ravali umoriti v Kodanju. Stirje anarhisti, dva moška in dve ženski, so s tem namenom pred tedni že odpotovali iz Cikage v Kodanj.

Pekin, 23. julija. Kakor se čuje, je japonska vlada predložila ruski vladi vrsto vprašanj, od katerih je odvisno, ali bo vojska ali mir.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Vesela družba nabrala ob šolskem izletu dne 20. t. m. na Magdalenski gori pri Šmarji 8 K 5 v.

Za ljudski sklad: Gosp. Mihael Sajé, župnik v Štangi, 3 K.

Za pogorelce v Predgradu pri Starem trgu: Gosp. Mihael Sajé, župnik v Štangi, 3 K.

Za pogorelce v Predgradu: G. kanonik Ivan Sajovic 7 K.

Za pogorelce v Slovenem gradu: G. Jan. Godec, župnik na L'poglavu 5 K 45 v.

Za spomenik P. Ladislavu Horvatu: Gosp. Mihael Sajé, župnik v Štangi, 3 K.

Za pogorelce Podtabrom: G. kanonik Ivan Sajovic 3 K. Bog plačaj!

Umrli so:

16. julija, Marija Manusek, sivilja, 60 let, Emon-ska cesta 31, ostarelost.

17. julija, Ivan Škerjanc, jurist, 23 let, na Zavrkih 1, jetika. — Meta Novak, posestnica 39 let, Bohoričeve ulice 30, Organične srčne napake. — Marija Breznik, gostija 50 let, je v Ljubljani utonila. — Ivan Hudabivnik, delavec, 35 let. Pri brvi 4, jetika.

18. Fran Fert, nadarbinar, 88 let, Japljeve ulice 2, ostarelost. — Lucija Zorman, gostija 67 let, Poljanska cesta 38, Carcinoma ventriculi. — Leopold Koprivec, čevljar, 40 let, Hradeškega vas, 12, jetika. — Ivan Zdražba, umirovlj. župnik, 55 let, Usnjarske ulice 1, Morbus Brighthi, Anaemia.

19. Julija, Ana Beber, knjigovodja hči, 1¹, mesec stara, Stari trg 26, Ecc lapsie.

20. Julija, Anton Arhar, delavec sin, 2 meseca, Gradišče 6, Eclampsia infantum. — Marija Theur-schuh, sprevednikova vdova 75 let, Resljeva cesta 23, otrpjenje srca.

V bolnišnici:

16. julija. Brat Emanuel Sojer, frančiskan 27 let. Lysia. — Matevž Malovrh, dninar 60 let, Dementia secund. Tuberkul pulm. — Primož Janežič, gostac 69 let, kap. —

17. julija. Anton Kopač, delavec, 26 let jetika.

V hiralnici:

18. julija. Marija Kavčič, delavka 60 let, Dementia paralytica.

20. julija. Marcella Marija Matzer, usmiljenka, 35 let, jetika. — Jakob Černe, dninar 39 let, Tabes dorsalis.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
----------------	------------------------	------------------------	----------	------	--------------------------

21. 6. avg.	735.6	14.8	sl. jug	jasno	39.9
22. 7. jut.	737.0	12.7	brezve.	oblačno	
2. popol.	735.6	24.2	sl. jzab.	del. obl.	
22. 8. zveč.	736.7	17.4	sl. jvzb.	del. obl.	
23. 7. jut.	736.4	14.1		jasno	0.0
2. popol.	733.9	24.8	sl. jzab.	sk. obl.	

Srednja temperatura torka 15.7°, norm. 19.5°
Srednja temperatura srede 18.1°, normale 19.5°

Dunajska borza

dné 23. julija.

Skupni državni dolg v notah	100.40
Skupni državni dolg v srebru	100.35
Avstrijska zlata renta 4%	121.
Avstrijska krona renta 4%	100.70
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	92.80
Ogrska zlata renta 4%	120.60
Ogrska krona renta 4%	99.35
Ogrska inv. renta 3 1/2%	90.95
Avstro-ogrske bančne delnice	15.88
Kreditne delnice	664.25
London vista	23.92 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.35
20 mark	23.48
20 frankov	19.05
Italijanski bankovci	96.20
C. kr. cekini	11.28

Lak, kovinasti, mrzel uporabljen v poljubni boji, za pozlatanje, optike, kleparje itd., je v zalogi pri tvrdki **RRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 524 23 11—11

Sprejme se

krepak deček iz dobre hiše, kateri ima veselje do trgovine, kot

trgovski vajenec

v trgovino mešanega blaga deželni pridelkov. Ponudbe na M. Sbil, Mokronog.

Za lesno trgovino

se išče 869 6—4

komptoarist.

Prednost ima oni, ki je zmožen jelov les sprejemati in oddajati. Službo je nastopiti meseca septembra t. l.

Naslov se izve v upravnistvu »Slov.«

V tovarni vozov

Petra Keršiča

v Sp. Šiški pri Ljubljani,
se sprejme več kolarskih in kovaških

pomočnikov.

Sprejmejo se tudi

vajenci

za kovaško, kolarsko in sedlarsko obrt. 944 3—1

Tri mizarske pomočnike

sprejemem takoj pod dobrimi pogoji v službo za stavbeno delo. 951 3—2

Jak. Homovec

mizarski mojster v Cirknici pri Rakeku.

Največji izbor Najnižje cene.

423 17

L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

796 100—13

Zahtevajte
brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko €00 podobami
ur. zlatega in srebrnega blaga
in godbenih reči
HANNS KONRAD
Nik.-rem. ura gl. 2.50
3.—, 3.50. Za vsako
uro 3 leta pisn. jam.
tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 234, Češko.

Tvrdba IVAN PERDAN
v Ljubljani 957 2—2
sprejme takoj slovenščine in nemščine veččega
uradnika
z letno stalno plačo K 2400.—
V zavarovalni stroki izurjeni imajo prednost.

Gosp. pekovskim mojstrom!

Uljudno opozarjam na ječmenov izvleček z imenom

„Maltosen“,

kateri je najboljši pridevek k drožem, da testo veliko lepše izhaja, bolje naraste in lepo rumeni. Tako se že pri kurjavi toliko prihrani, kolikor maltosen stane. Svojo dobroto kaže maltosen zlasti pri mehkelem testu in hladni vpeljavi. Ker tovarnar za maltosen nima za Kranjsko potovalca, imam ga jaz vedno v zalogi in ga pošiljam vsak dan po poštne povzetju po 5 kg, po 90 h kg brez poštne. Maltosen je obliki moke in se ne pokvari, ako leži; zatosi ga lahko vsak večjo množino naroči. Na domu stane 1 kg 90 h, 5 kg skupaj pa po 84 h kg.

Priporočam tudi lastne iznajdbe

pečna vrata,

katera so tako pripravna pri delu in zelo trpežna. Pri rabi mojih vrat ni treba pri popravljanju peči nikoli zida podirati, s čemur se prihrani veliko dela in zidarskega materiala. Ta vrata jako dobro ohranijo par. Posebno dobro služijo ob pečenju potice.

Gospodom pekovskim mojstrom priporočam tudi najboljšo

opeko za pečni tlak,

katera je trpežna in zelo lepo peče. Pri velikih pekarijah jamčim za njo dve leti, pri malih pa štiri leta z enkratnim obrnilom. Ne ubije se nobena, samo nekoliko se obrabi. Komad (30 cm², 5 cm debela) stane jedno krono. V zalogi ima to opeko Vidic in Co. v Ljubljani, a tudi jaz sprejemam naročila na njo. Zarad nenavadne njene trpežnosti je ta opeka, čeravno nekoliko višje v ceni vendar ceneja kakor vsaka druga navadna.

Vsa naročila točno izvršujem. — Z odličnim spoštovanjem se Vam priporoča vaš sodrug

IVAN ŽAGAR, v Ljubljani, Dunajska cesta 7.

466 8

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji cenli
bandera in vso drugo obleko.
Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štva in potujočih agentov.
Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, saj trjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 780 52-7

Ana Hofbauer,
Imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Razpis.

950 3—1

Zaradi odstranitve jezua na Krki pri Brodu in odkopa otokov na 4000 kron proračunjena dela se bodo oddala potom javne dražbe v izvršitev.

Pismene ponudbe z napovedbo enotnih cen za posamezna dela naj se predložijo pod-
pisanemu deželnemu odboru

do 3. avgusta t. l. ob 12. uri popoldne.

Ponudbe, ki morajo biti kolekovane s kolkom za eno krono, doposlato je zapečatene z napisom: „Ponudbe za odstranitev jezua na Krki pri Brodu.“

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razen tega je dodati kot vadij 5% stavbnih stroškov v gotovini ali v pupilarno-
varnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico izbrati ponudnika ne glede na višino po-
nudne cene, oziroma če se mu vidi potrebnim, razpisati novo ponudbeno obravnavo. Načrt,
proračun in stavbni pogoji so na ogled v navadnih uradnih urah v deželnem stavbnem uradu.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani dné 22. julija 1903

567 26—13

Med. dr. Jos. Traub-a želodčni prašek

Gastricin

zdravniško poskušen in potrjen.

Na tisoče ljudi se mora zaradi raznih bolezni v želodcu in črevah držati
stroge zmernosti v jedi in pijači, kar jim greni življenje. Kdor rabi dr. Jos. Trauba
želodčni prašek **Gastricin**, njemu taka dijeta kmalu postane brezpotrebna. Bolniki,
kateri se želé utrditi po obilnejši rabi hrane, to po Gastricinu popolnoma dose-
žejo. Gastricin takoj pokaže učinek pri zgagi, pehanju, napenjanju, pri bolečinah
v želodcu, pri krčih, bljuvanju, glavobolu usled prebavljanja; ako se pa rabi
dalje časa, odstranja tudi zastarane bolezni v želodcu in črevah, kakor nobeno
drugo sredstvo. — **Gastricin** ni čistilo, a vendar vrejuje telesno potrebo. Več
povedó prospekti. — Gg. zdravnikom pošiljamo poskušnje.

V Ljubljani je naprodaj pri M. Mardetschlager-ja lekarni pri orlu in drugje.

Glavna zaloga je v lekarni **Salvator** v Požunu.

Na debelo po medicinskih drožerijah.

Velika škatla 3 K, mala škatla 2 K, franko 20 in rekomand. 45 h več,

Naznanilo.

950 3—2

Manufakturna zaloga tvrdke

GORIČNIK & LEDENIK

v Ljubljani na Mestnem trgu št. 25

se prodaja

od 20. julija 1903. naprej po znižanih cenah.

42 28

Prva kranjska mizarska zadruga
v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev
raznovrstne temne in likane sobne
oprave iz suhega lesa, solidno izgotov-
ljene, po lastnih in predloženih vzorcih.
Velika zaloga raznovrstne izdelane
oprave za salone, spalne in jedilne
sobe je na izbero cenjenim naročnikom
v lastnem skladišču tik kolodvora v Viž-
marjih. — V prav obilno naročitev se
priporoča

Jos. Arhar, načelnik.

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.